

OB Sisak OZMBLM	KAKO SE PRIPREMITI ZA LABORATORIJSKU PRETRAGU	Stranica: 1/3 OZMBLM 5.4-000-2/2
--------------------	--	-------------------------------------

UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA ZA LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU OPĆE UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA

- Dan prije uzimanja uzorka krvi potrebno je izbjegavati intenzivnu tjelesnu aktivnost te uzeti uobičajene obroke hrane, ali nepremasne
- Poslije 22 sati uvečer, dan prije uzimanja uzorka krvi, ne uzimati hranu (biti natašte), ne konzumirati alkohol, ne pušiti
- preporuka je izbjegavati sve lijekove, osim onih koje je liječnik odredio kao obavezne, 48h sati prije uzimanja uzorka krvi
- za redovite pretrage uzorak krvi od pacijenata uzeti ujutro između 7 i 9 sati dok je pacijent odmoren i prije nego što je podvrgnut dijagnostičkim i terapijskim postupcima, a za hitne pretrage tijekom cijelog radnog vremena laboratorija (24 sata)

POSEBNE UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA

1. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA PRIJE ODREĐIVANJA LIPIDNOG STATUSA (kolesterol, trigliceridi, HDL-kolesterol, LDL-kolesterol)

Dva tjedna prije uzimanja uzorka krvi:

- Uobičajeno se hraniti
- Izbjegavati promjene u tjelesnoj težini

48 sati prije uzimanja krvi:

- Izbjegavati intenzivnu tjelesnu aktivnost
- Ne uzimati alkohol

24 sata prije uzimanja krvi:

- Uzimati uobičajene obroke hrane, ali nepremasne

12 sati prije uzimanja krvi:

- Poslije 19 sati uvečer dan prije odlaska u laboratorij ne uzimati hranu, ne konzumirati alkohol, kavu, ne pušiti

U dogovoru s liječnikom 48 sati prije uzimanja uzorka krvi, preporuka je ne uzimati lijekove koji utječu na koncentraciju lipida (anti-hipertenzitivi, estrogini, tiroidni hormoni).

OB Sisak OZMBLM	KAKO SE PRIPREMITI ZA LABORATORIJSKU PRETRAGU	Stranica: 2/3 OZMBLM 5.4-000-2/2
--------------------	--	-------------------------------------

2. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA PRIJE ODREĐIVANJA SERUMSKOG ŽELJEZA

- Željezo u serumu se određuje:
 - 7 do 10 dana nakon peroralnog uzimanja željeza
 - 3 dana nakon intravenoznog davanja preparata željeza
 - Mjesec dana nakon intramuskularnog davanja željeza
- Željezo se mora određivati u uzorku uzetom od 7-9 sati ujutro zbog velikih varijacija vrijednosti željeza tijekom dana
- 24-48 sati prije uzimanja uzorka krvi ne piti sokove obogaćene vitaminima, vitamine u obliku tableta ili šumećih tableta, multivitaminske pripravke u obliku tableta ili šumećih tableta, te mineralnu vodu.

3. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA PRIJE ODREĐIVANJA OKULTNOG KRVARENJA U STOLICI

- 48 sati prije testa ne preporučuje se uzimati lijekove koji mogu dovesti do krvarenja u probavnom sustavu i pojave krvi u stolici (aspirin, indometacin, fenilbutazon, kortikosteroidi i dr.) kao i alkohol
- Test treba odgoditi kod proljeva, menstruacije, krvarenja iz hemeroida i hematurije
- Prije izvođenja testa nisu potrebna ograničenja u prehrani
- Dostaviti jedan uzorak stolice

4. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA PRIJE ODREĐIVANJA SPOLNIH HORMONA

Hormoni važni za procjenu menstrualnog ciklusa, preporučuju se kontrolirati tijekom istog menstrualnog ciklusa

- FSH, LH, ESTRADIOL preporuka 3-5 dan ciklusa, ako liječnik nije drugačije odredio
- PROGESTERON preporuka 21-23 dan ciklusa, ako liječnik nije drugačije odredio
- PROLAKTIN-test se izvodi ujutro 3-4 sata nakon buđenja, prije uzorkovanja krvi pacijent treba mirovati minimalno 30 minuta
- TESTOSTERON- ŽENE: ranojutarnji uzorak tijekom folikularne faze ciklusa
MUŠKARCI : ranojutarnji uzorak

5. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA PRIJE ODREĐIVANJA TUMORSKIH BILJEGA

- Za određivanje tumorskih biljega preporučuje se biti natašte
- Određivanje PSA preporučuje se prije bilo kakve manipulacije prostatom (npr. biopsija prostate, vožnja biciklom, spolna aktivnost i dr.) i najmanje 5 dana

OB Sisak OZMBLM	KAKO SE PRIPREMITI ZA LABORATORIJSKU PRETRAGU	Stranica: 3/3 OZMBLM 5.4-000-2/2
--------------------	--	-------------------------------------

nakon digitorektalnog pregleda (DRP-a) zbog značajnog utjecaja na točnost rezultata

6. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA PRIJE ODREĐIVANJA HORMONA ŠTITNJAČE

- Na dan vađenja krvi NE uzeti lijek prije vađenja krvi (propisanu dozu lijeka može se uzeti neposredno nakon vađenja krvi)
- Hormoni štitnjače se moraju određivati u uzorku uzetom od 7-9 sati ujutro zbog velikih varijacija vrijednosti hormona tijekom dana

7. UPUTE ZA PRIPREMU PACIJENATA KOD PRAĆENJA ORALNE ANTIKOAGULACIJSKE TERAPIJE (PV-INR)

- Ne uzimati oralnu antikoagulacijsku terapiju na dan uzimanja krvi
- Ne mijenjati uobičajene prehrambene navike, posebice unos namirnica bogatih vitaminom K (rajčica, zeleno lisnato povrće: brokula, špinat, zelena salata, blitva, kelj, šparoge)

8. UPUTE ZA UZIMANJE JEDNAKOKRATNE PORCIJE MOKRAĆE

- Uzorak izbora je srednji mlaz prve jutarnje mokraće nakon noćnog sna, toalete vanjskog spolovila (ne smiju se koristiti sapuni ili antiseptici), prije doručka i drugih aktivnosti, pri čemu vrijeme od posljednjeg pražnjenja mjehura treba biti najmanje 4, a najviše 8 sati.
- Analizu se ne preporučuje raditi kod žena neposredno prije, za vrijeme i neposredno poslije menstruacije, kao ni kod žena koje imaju vidljiv vaginalni iscjedak.
- Uzorak mokraće skupljati u čistu posudu sa širokim grlom za jednokratnu upotrebu
- Ako se uzorak prenosi do mjesta obrade posuda mora biti zatvorena
- U laboratoriju u sanitarnom čvoru za pacijente, uzorak se ostavlja na šalteru

9. UPUTE ZA PRIKUPLJANJE 24-satne MOKRAĆE

- Prvi jutarnji uzorak mokraće baciti, a svu ostalu mokraću, uključujući i prvi jutarnji uzorak slijedećeg dana skupljati u posudu. Tijekom skupljanja mokraću držati na hladnom mjestu. Cjelokupnu količinu 24-satne mokraće donijeti u laboratorij

OB Sisak OZMBLM	KAKO SE PRIPREMITI ZA LABORATORIJSKU PRETRAGU	Stranica: 4/3 OZMBLM 5.4-000-2/2
--------------------	--	-------------------------------------